

Mál nr. 245/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar bifreiðarinnar A****Árekstur á milli hlaupahjóls og bifreiðar þann 5.9.2020.****Gögn.**

Málskot móttakið 11.6.2021, ásamt fylgiskjölum nr. 1-4.
Bréf V dags. 29.6.2021.

Málsatvik.

Gögn málsins bera með sér að atvik hafi verið með þeim hætti að bifreiðinni A hafi verið ekið suður Klapparstíg að gatnamótum við Hverfisgötu. Á sama tíma hafi vélknúnu hlaupahjóli verið ekið austur eftir hjólastíg sem liggur meðfram Hverfisgötu, en hjólastígurinn liggur þvert yfir Klapparstíg. Varð árekstur þegar bifreiðinni A var ekið yfir hjólastíginn og inn á gatnamótin, en hjólið lenti þá í hægri hlið bifreiðarinnar. Á akstursleið ökumanns bifreiðarinnar er merki um biðskyldu (A06.11) og sérstakt skilti sem varar við umferð hjólréiðafólks (A 11.41). Kveðst ökumaður A hafa verið á 10 km. hraða á klst. þegar árekstur varð. Tvennt var á hlaupahjólinu og kveðst ökumaður þess hafa verið á u.þ.b. 15 km. hraða á klst. í aðdraganda árekstursins. Við áreksturinn skemmdist hlaupahjólið nokkuð auk þess sem ökumaður þess og farþegi urðu fyrir líkamstjóni.

M fellir sig ekki við þá niðurstöðu V að hafa fallist á greiðsluskyldu úr lögboðinni ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A, vegna tjóns sem varð á hlaupahjólinu og vegna líkamstjóns ökumanns og farþega á hlaupahjólinu. Vísar M m.a. til þess að hann telji að ökumaður hlaupahjólsins hafi ekið á móti akstursstefnu og með því brotið gegn 1. mgr. 42. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 (ufl.). Þá kveður hann hlaupahjólið hafa verið á miklum hraða, u.þ.b. 25-30 km. hraða á klst. Í þessu sambandi vísar M til þess að skv. 43. gr. ufl., sé einungis heimilt að hjóla á gangstétt eða göngustíg ef fyllsta öryggis er gætt og ekki ekið hraðar en sem nemur eðlilegum gönguhraða. Enn fremur telur M að ökumaður hlaupahjólsins hafi gerst brotlegur við 2. mgr. 42. gr. ufl. og að tjónið verði rakið til þess að farþegi var á hlaupahjólinu. Telur M að tjónið verði m.a. rakið til þess að ökumaður hlaupahjólsins hafi af þeim sökum ekki getað stjórnað hjólinu með öruggum hætti. Þá telur hann ökumann og farþega hjólsins hafa verið ölvaða og að tjónið verði rakið til þess.

V vísar til þess að skv. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019 (ötl.) gildi svokölluð hlutlæg ábyrgðarregla um tjón sem hlýst af notkun skráningarskyldra ökutækja. Reglan feli það í sér að félaginu sé skylt að bæta það tjón sem hlýst af notkun ökutækisins án tillits til sakar ökumannsins eða eiganda þess. Vélknúna hlaupahjólið sé hins vegar undanþegið skráningarskyldu skv. 72. gr. ufl. og flokkist sem reiðhjól skv. skilgreiningu ufl. Enn fremur vísar V til þess að skv. lögum um ökutækjatrýggingar sé einungis heimilt að lækka eða fella niður bætur þeirra sem verða fyrir tjóni af völdum notkunar á skráningarskyldu ökutæki ef sá sem verður fyrir tjóninu var meðvaldur af tjóninu af ásetningi eða gáleysi. Telur V háttsemi ökumanns og farþega hlaupahjólsins hafi ekki verið með þeim hætti að réttlætanlegt sé að skerða eða fella niður bótarétt þeirra.

Álit.

Fyrir liggur að tjón hlaust af notkun skráningarskylda ökutæksins A. Tjónið fellst annars vegar í skemmdum á rafknúnu hlaupahjóli og líkamstjóni ökumanns og farþega þess. Ágreiningur er um hvort greiða skuli bætur úr lögboðinni ábyrgðartryggingu A vegna tjónsins. Gögn málsins bera með sér að hlaupahjólið sé þeirrar gerðar að það flokkist sem reiðhjól í skilningi ufl. og virðist það óumdeilt.

Þegar tjón á mönnum og munum hlýst af notkun skráningarskylds ökutækis gildir hlutlæg ábyrgðaregla ufl. sem fellst í því að eigandi ökutæksins ber ábyrgð á tjóninu án tillits til sakar, sbr. 4. gr. ötl. Samkvæmt 4. og 5. mgr. 4. gr. laganna er heimilt að lækka eða fella niður bætur vegna munatjóns ef tjónið verður akið til gáleysis þess sem verður fyrir tjóninu. Bætur fyrir líkamstjón má þó einungis lækka eða fella niður ef sá sem varð fyrir tjóni var meðvaldur af því af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi.

Fyrir liggur að við gatnamót Klapparstíg og Hverfisgötu er biðskylda fyrir umferð suður Klapparstíg. Einnig er þar viðvörðunarkerki sem varar sérstaklega við umferð hjólréiðafólks. Að teknu tilliti til þess verður tjónið rakið til þess að ökumaður A ók gegn biðskyldu í veg fyrir umferð um hjólastíginn.

Ekki verður fallist á það með M að ökumaður hlaupahjólsins hafi ekið á móti akstursstefnu og brotið gegn 1. mgr. 42. gr. ufl., enda feli ákvæðið ekki í sér bann við því að hjólréiðamenn aki á hjólréiðastíg sem staðsettur er vinstra megin við akbraut almennrar bílaumferðar. Þá verður ekki fallist á það með M að ökumanni hlaupahjólsins hafi borið að aka á gönguhraða, enda eigi ákvæði um gönguhraða ekki við þegar ekið er á hjólastígum. Þá telur nefndin ósannað að áreksturinn verði rakinn til þess að ökumaður hlaupahjólsins hafi verið ölvaður eða sýnt af sér annað aðgæsluleysi sem orsakaði tjónið. Eigandi hlaupahjólsins, ökumaður og farþegi þess eiga því rétt á óskertum bótum úr lögboðinni ábyrgðartryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

Eigandi hlaupahjólsins, ökumaður og farþegi þess eiga rétt á óskertum bótum úr lögboðinni ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík, 8. september 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.